

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Lucksta skola

Giltighetstid: fr.o.m. 2021-12-01 – t.o.m. 2022-12-01

Ansvarig rektor: Sofia Hård

Innehåll

1. Syfte och bakgrund.....	2
2. Vision och arbetsätt	2
3. Utvärdering av genomförda insatser från föregående år	3
4. Mål för arbetet.....	4
5. Kartläggning av riskområden.....	4
6. Handlingsplan.....	4
7. Barns/elevs delaktighet i arbetet	7
8. Rutiner för akuta situationer och rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera kränkande behandling	7
9. Skolans förhållningssätt , ordningsregler, skollagen samt rekommendationer	8
Bilaga 1: Underlag trygghetsenkät HT2022.....	11
F-3.....	11
4-6.....	13
Fritidshem.....	15
Bilaga 2: definitioner och begrepp	17

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare. Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Skolans mål är en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där elever, vårdnadshavare och personal känner sig trygga.

Skolans verksamhetsidé är "Kunskap genom trygghet och glädje". Det finns rastvärdar ute tillsammans med barnen vid varje rast samt att all personal har en reflexväst för att synas. Rastvärdarna har extra uppsikt över riskområden.

Rastvärdarna uppmuntrar alla elever att vara delaktiga vid olika aktiviteter, särskild uppmärksamhet riktas mot de elever som synes vara utanför. På trähuset erbjuds eleverna, vid behov, styrda rastaktiviteter av rastvärd. För att eleverna på fritids skall öka sin trygghet med varandra fortsätter fritidshemmet sitt främjande arbete genom åldersblandade grupper vid olika former av aktiviteter. Personal på skolan har ett normkritiskt förhållningssätt och är uppmärksam på stereotypa könsroller, både i klassrumsmiljöer men även sinsemellan i kollegiet. Personal på skolan har kontinuerliga samtal med eleverna om språkbruk kopplat till värdegrundsarbetet.

All personal reagerar vid uppkomna situationer som verkar kränkande. Elevernas medverkan, synpunkter och förståelse är i sammanhanget mycket viktiga. Medvetandegöra för eleverna vilka konsekvenser ett okamratligt beteende kan få men även vad ett gott beteende kan leda till. Personalen på skolan använder likabehandlingsplanen som ett levande dokument där en del av värdegrundsarbetet har sin grund.

Klasserna på skolan arbetar med de olika förmågorna som finns med i Lgr11/Lgr22 och fokuserar på hur vi tillsammans med våra elever kan utveckla dessa. En av dessa förmågor är kopplad till värdegrundsarbetet.

3. Utvärdering av genomförda insatser från föregående år

För tidigare läsår har genomförande av planerade insatser ibland inte kunnat genomföras utifrån rådande pandemiläge. Även byte av rektor inför läsåret 2021/2022 är en faktor inför utvärdering.

Mål	Insatser	Utvärdering
En skolgård fri från kränkningar	Flertal insatser kopplade till rastaktiviteter. Till exempel rastvärdars uppdrag och synlighet, planering kring rastvärdandet för att säkerställa tryggheten, planering kring styrda aktiviteter för elever (till viss del även elevledda). Dokumentation av händelser i rastbok. Aktiva insatser kring värdegrund och språkbruk.	Vissa aktiviteter har genomförts. Alla rastvärdar har reflexväst. Fortsatt behov kring planering av rastaktiviteter. Dokumentation om händelser behöver ses över, rastbok har ej varit aktivt och använts fullt ut.
Alla elever känner sig trygga på skolan och fritidshem	Vuxenförstärkning vid utsatta platser samt dialog med elever för att skapa ökad trygghet. Dialog med elever i olika forum som skolråd och klassråd för elevperspektivet.	Fortsatt arbete med systematik kring de olika råden relaterade till elever. Vuxna har ätit pedagogisk måltid med eleverna.
Alla elever känner till och är väl förtrogna med likabehandlingsplanen.	Systematik kring likabehandlingsplanens arbete finns och är känt samt etablerat i hela skolan.	Behov av fortsatt gemensamt arbete med likabehandlingsplanen som en del i skolans övriga kvalitetsarbete.
Personalen motverkar stereotypa könsroller	Pedagogerna medvetandegör eleverna om genusfrågor och synen på olika könsroller, både i vardagen och i yrkeslivet.	Oklart i vilken omfattning detta genomförts.

4. Mål för arbetet

Utifrån analys på enheten utifrån trygghetsenkät, dialoger i arbetslag, inom elevhälsan m.m. är följande mål upprättade för Lucksta skolas vidare likabehandlingsarbete 2021/2022

Mål:

- Utvecklat arbete för planerade aktiviteter i samband med rast och fritidshem
- Arbete med översyn och insatser kring otrygga platser samt otrygga situationer
- Likabehandlingsplan och likabehandlingsarbete är ett nav kring hela skolans värdegrundsarbete där också planen märks i vardagen för enskild elev

5. Kartläggning av riskområden

Lucksta skola börjar sitt systematiska trygghetsarbete under höstterminen då trygghetsenkätens frågor lyfts tillsammans med elevrådets representanter. Därefter genomförs enkäten tillsammans med eleverna innan höstlovet och underlaget ligger till grund för elevhälsans fortsatta arbete med likabehandlingsplanen.

Enkäten för höstterminen 2021 genomfördes i tre delar, en gällande fritidshemmet, en för elever i årskurserna F-3 och en för årskurserna 4-6.

Genomgående visar enkäterna att majoriteten av eleverna känner sig trygga på skolan oavsett om det är i klassrum, skolgård eller på fritidshem.

Det område som sticker ut som otrygg plats är idrottshallen samt omklädningsrummen. En särskild översyn kring den delen i dialog med drakfastigheter kommer att göras.

Ytterligare en otrygg plats är bussen. Både väntan på bussen samt själva bussfärden uttryckts av några som otrygg.

I fritext lyfts att elever på rasten ibland inte ser någon vuxen närvarande. Också att det kan vara stökigt i skolskogen.

Se bilaga 1 för utförligare underlag kring enkätsvar (undantaget fritextsvar).

6. Handlingsplan

Mål	Aktiviteter	Ansvarig	Uppföljning
Utvecklat arbete för planerade aktiviteter i samband med rast och fritidshem	<p>a. Tid finns avsatt för planering av aktiviteter för rast/fritidshem vilket senare också utvärderas systematiskt</p> <p>b. Dialog med elever i klassråd och elevråd om behov av aktiviteter</p> <p>c. Tydliggjorda ansvarsområde n och positioner (positionen rastvärd) inom organisationen för att synliggöra vad rastvärd ansvarar för (före – under – efter rast)</p>	<p>a) Rektor skapar organisation för detta och ansvarar för utvärdering</p> <p>b) Klasslärare i dialog med rektor m.m. utifrån vad som kommer fram.</p> <p>c) Rektor i dialog med samtlig personal som en del i arbetet med positioner i organisationen.</p>	<p>a) Inför VT22 och sedan i terminsperioder.</p> <p>b) Vid elevråd</p> <p>c) Positionsarbetet pågår med start VT2022. Utvärderas löpande.</p>
Arbete med översyn och insatser kring otrygga platser samt otrygga situationer	<p>a) Dialog förs med Drakfastigheter kring otrygghet gällande idrottshall</p> <p>b) Dialog förs med bussbolag,</p>	<p>a) Rektor</p> <p>b) Rektor</p> <p>c) Rektor tillsammans med elevhälsa och arbetslag</p>	Uppföljning VT2022 för samtliga aktiviteter samt vid revidering av likabehandlingsplan HT2022.

	<p>bussvärd m.m. kring de otrygga situationer som upplevs runt bussen</p> <p>c) Identifierade otrygga situationer under rastverksamhet (tex fotbollsplanen) följs särskilt upp</p>		
<p>Likabehandlingsplan och likabehandlingsarbete är ett nav kring hela skolans värdegrundsarbete där också planen märks i vardagen för enskild elev</p>	<p>a) Aktiviteter relaterat till likabehandlingsplanen kopplas till skolans övriga arbete på ett synligt och märkbart sätt för elev.</p> <p>b) Ett etablerat årshjul med aktiviteter relaterat till likabehandlingsplanen upprättas och är en del av skolans systematiska arbete med värdegrundsarbetet.</p> <p>c) Särskilt fokus på arbete med frågor relaterade till HBTQI.</p>	<p>A, b och c) Rektor tillsammans med arbetslag och elevhälsa</p>	<p>Påbörjan VT2022, uppföljning löpande under VT och med start HT2022 finns upprättat årshjul.</p>

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Elevrådet har inför uppföljning av trygghetsenkät sett över frågeställningarna innan utskick. Elevrådet har också, efter genomfört klassråd, fått påverka skolans ordningsregler. Vidare kommer elevrådet att vara fortsatt delaktiga i genomförande och etablerande av både ordningsregler och likabehandlingsplan.

8. Rutiner för akuta situationer och rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera kränkande behandling

Sammanfattning rutiner:

- Vuxen agerar omedelbart och följer upp händelsen
- Vuxen kontaktar rektor samma dag
- Vårdnadshavare kontaktas samma dag av rektor/vuxen
- Rektor för ärendet vidare till Elevhälsoteamet
- Rektor anmäler och informerar om åtgärd till områdeschefen

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när elev kränker eller

trakasserar elev.

1. Varje vuxen som upptäcker eller får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling är skyldig att agera. Samtal hålls med enskilda elever och anteckningar förs. Datum samt namn på de inblandade och en kortfattad beskrivning av händelsen ska finnas med i denna anteckning. Anmälan görs skyndsamt i STELLA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.

2. Vårdnadshavare kontaktas. Uppföljningssamtal sker inom en vecka. Bedöms händelsen som utredd och klar antecknas detta och meddelas rektor.

3. Vid en synnerligen allvarlig händelse rapporterar rektor skyndsamt händelsen till områdeschefen.

4. Om trakasserier eller kränkande behandlingen fortgår kallar rektor inom två veckor föräldrar och elever till samtal för att reda ut situationen och göra gemensamma överenskommelser. Samtalet dokumenteras. Uppföljningssamtal genomförs efter två veckor. Samtalet dokumenteras. Om situationen är löst avslutas ärendet och dokumentationen arkiveras.

5. Om trakasserierna eller kränkningarna inte upphör gör Rektor en bedömning av ytterligare åtgärder. Centrala elevhälsan kopplas in, samt Sociala myndigheter och/eller polis när ärendet kräver det.

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker, diskriminerar eller trakasserar elev

1. Personal som upptäcker eller får kännedom om att en vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker elev är skyldig att anmäla till rektor.
2. Rektor pratar med berörd person. Elev tas om hand av elevhälsoteamet. Föräldrar kontaktas. Samtal dokumenteras.
3. Anmälan skrivs och rapporteras till områdeschefen.
4. Om den vuxne arbetar på skolan kontaktar rektorn det lokala skyddsombudet. Rektor kopplar in kommunhälsan.
5. Vid allvarliga fall kan det bli disciplinära åtgärder mot anställda. Arbetsgivare erbjuder den anställde stöd innan arbetsrättsliga åtgärder vidtas.
6. Systematisk uppföljning tills ärendet avslutas för personal och elev.

9 Skolans förhållningssätt , ordningsregler, skollagen samt rekommendationer

För att alla elever ska få samma förutsättningar att nå målen är det viktigt att alla elever känner sig trygga och att det finns studiero. På Lucksta skola arbetar vi med ett förebyggande arbete där vi tillsammans med eleverna reflekterar över vad en konflikt egentligen är och hur vi kan hjälpa varandra att komma vidare. Vi diskuterar, utvärderar och skriver vid behov om ordningsreglerna tillsammans med eleverna.

Ordningsreglerna ska följas upp på årsbasis och utarbetas tillsammans med eleverna.

Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

I vår läroplan, (LGR 11/LGR22 kap. 1, s. 11), står att läsa att

"Skolan ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling. Arbetet måste därför ske i samråd med hemmen". Vi på skolan ser därför det som väldigt viktigt att vårdnadshavarna engagerar sig och tar en aktiv

del i sina barns skoldag och fortlöpande tar del av den information som skolan ger på olika sätt.

Vi vill att eleverna själva ska ta ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. Vi vill att eleverna fortlöpande ska utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Det ska vara lätt att göra rätt både för elever, vårdnadshavare och personal. Alla ska känna sig trygga med att veta både var gränser går och vilka åtgärder som skolan har stöd för i styrdokument och lagrum. Konflikter på olika nivåer och i olika former sker nästan dagligen på skolan. Detta är fullt naturligt när människor i grupp utvecklas tillsammans. Lucksta skola är alltså inte en konfliktfylld skola på något vis, i nästan samtliga fall så löser vi dessa tillsammans med eleverna där och då och i de allra flesta fall behöver vi inte gå vidare med åtgärder, eleverna är både kloka och kompetenta att tillsammans med en vuxen se sin egen roll och kan efter att en konflikt är utredd, gå vidare.

Skolans förhållningssätt

- Behandla andra som du själv vill bli behandlad
- Alla använder ett vårdat språk
- På Lucksta skola visar vi respekt för varandra.
- Vi lyssnar på varandra och ger varandra tanketid
- Vi ser varandra och hälsar på alla, även dem som inte hör till skolan.
- Vi är rädda om vår skola, vår materiel och vårt material.
- Vi säger förlåt till varandra om det har blivit lite tokigt.
- Det är okej att vara olika

Ordningsregler på skolan

- På skolan gäller tobaks- och drogförbud.
- Godisförbud gäller på skolan och fritidshemmet
- Vid väntan på bussen står vi innanför staketet.
- Eleverna ansvarar för att mobilen är på ljudlös och att den är undanstoppad under skoldagen, 08:00-14:00, samt för de elever som har fritidsplats 06:00 – 18:00.
- Undantag är när mobiltelefonen används i ett pedagogiskt syfte. Elever som väntar på skolskjuts får använda mobiltelefonen efter skoltid. Detta sker under eget ansvar.
- Alla raster är uteraster.

Vid ordningsstörande agerande för elev som påverkar andra elevers studiero negativt konsulteras rektor för utredning och ev. beslut utifrån Skollagen (2010:800) kap 5.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att barnen lämnar sina telefoner hemma. Mobilen skall ej heller användas för spel, musik, film, fotografering, ljudinspelning mm. Missbrukas detta omhändertas mobiltelefonen av personal på skolan. Denna kan sedan hämtas av föräldrar och elev. Skälet till denna regel är att skolan förordar den fysiska och sociala aktiviteten under rasterna. Skolan ersätter ej stulna/borttappade mobiltelefoner.

(Omhändertagande av föremål som stör undervisningen regleras i skollagen 22 kap. 24§)

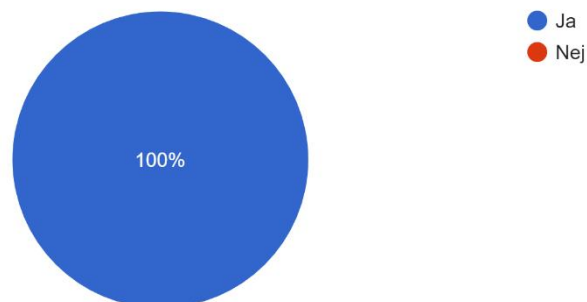
Vi följer polisens rekommendation om cykling; från åk 4 anses eleven vara mogen att klara trafiken.

Bilaga 1: Underlag trygghetsenkät HT2022

F-3

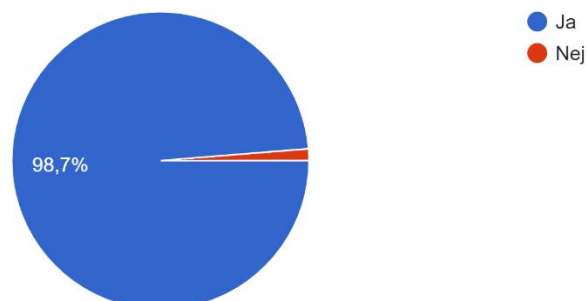
Känner du dig trygg i klassrummet?

79 svar

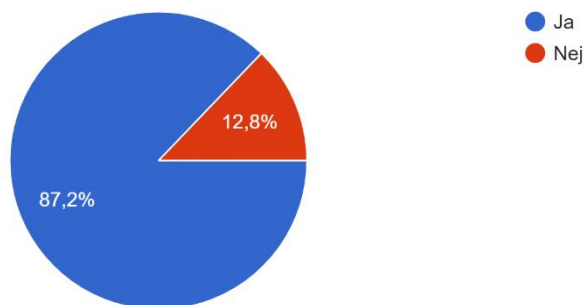
Känner du dig trygg i matsalen?

78 svar

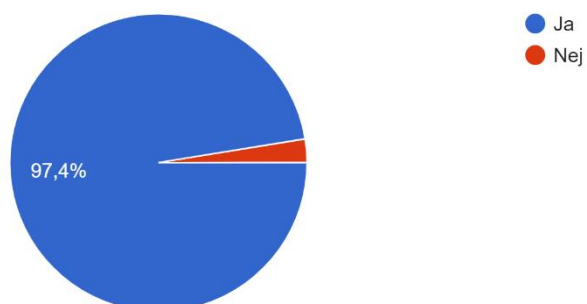
Känner du dig trygg i Omklädningsrummet?

78 svar

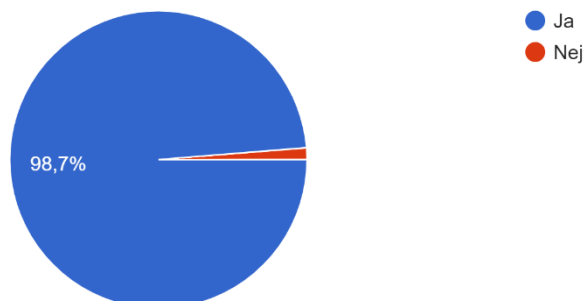
Känner du dig trygg på skolgården?

78 svar

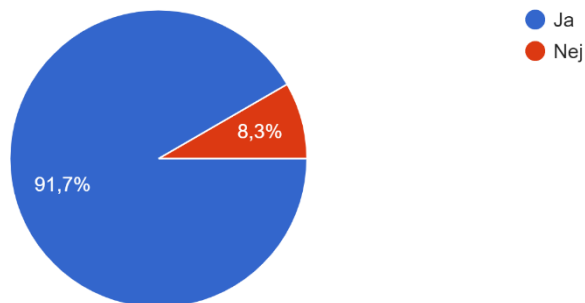
Får du hjälp på rasten om du behöver det?

78 svar

Om du åker skolskjuts. Är du trygg när du väntar på bussen?

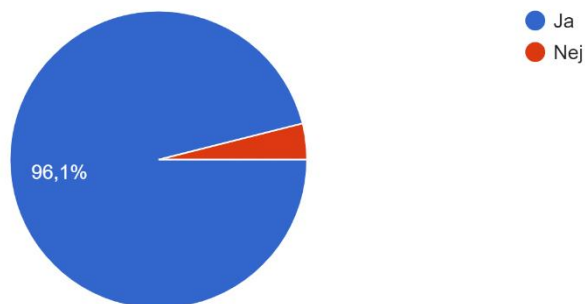
24 svar

4-6

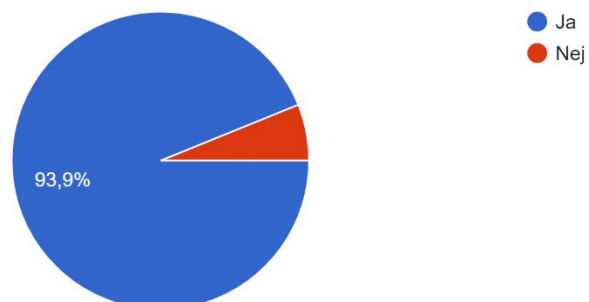
Känner du dig trygg i klassrummet?

51 svar

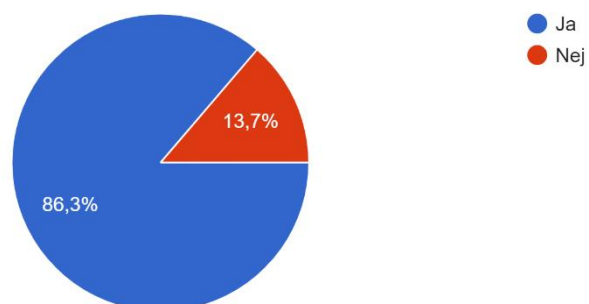
Känner du dig trygg i matsalen?

49 svar

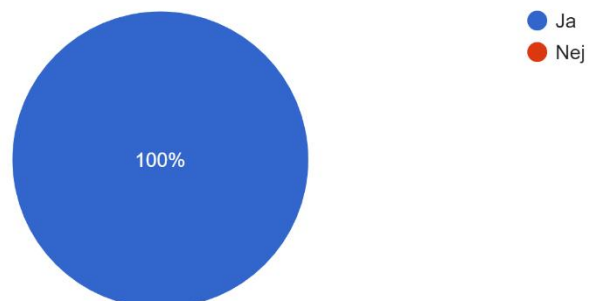
Känner du dig trygg i omklädningsrummet?

51 svar

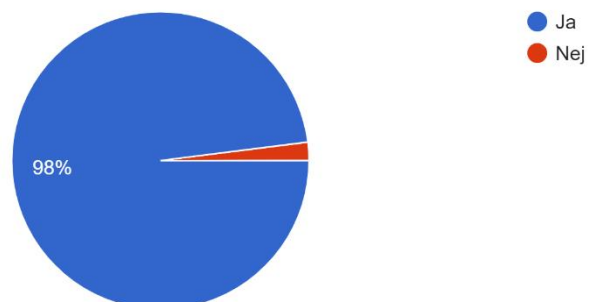
Känner du dig trygg på skolgården?

51 svar

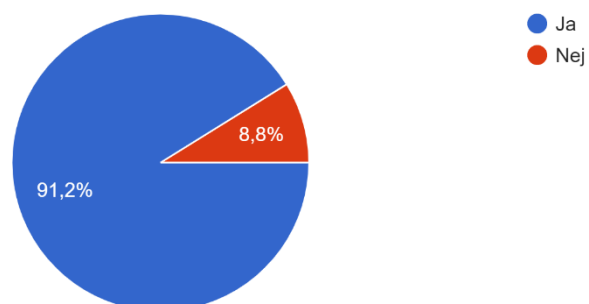
Får du hjälp på rasten om du behöver det?

50 svar

Om du åker skolskjuts. Är du trygg när du väntar på bussen?

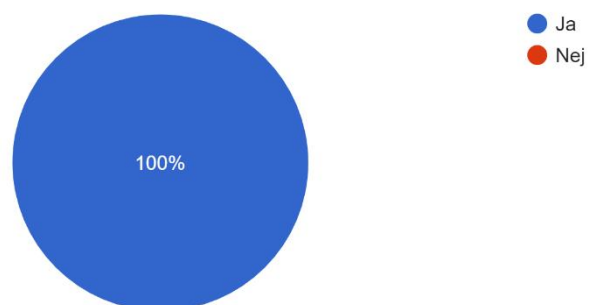
34 svar

Fritidshem

Känner du dig trygg på fritids?

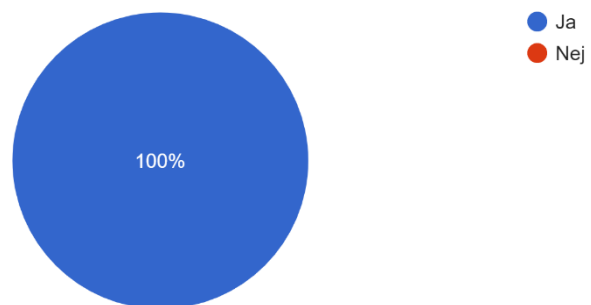
18 svar

Får du hjälp på fritids om du behöver det?

18 svar

Bilaga 2: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.